

Abstrakt

Cílem této rigorózní práce je představení základních aspektů souvisejících s odmítnutím zdravotních služeb pacientem. Práce se zabývá odmítnutím zdravotních služeb pacientem v souvislosti s aktuálně navrženými léčebnými postupy v přítomnosti, ale i odmítnutím zdravotních služeb do budoucna ve formě tzv. dříve vyslovených přání. V rámci rigorózní práce je poukazováno na některá úskalí, která mohou v případě odmítání zdravotních služeb pacientem vyvstat a rovněž jsou navržena východiska, jak v takových situacích postupovat, aby byla co nejvíce šetřena práva pacienta, ale současně aby se poskytovatel zdravotních služeb nevystavoval občanskoprávní či snad dokonce trestněprávní odpovědnosti.

V rámci kapitoly první je představen pojem informovaného souhlasu a podmínky udělení informovaného souhlasu. Zaměřuji se rovněž na způsobilost pacienta informovaný souhlas udělit. Zhodnocení a rozbor těchto kritérií se totiž obdobně uplatní i pro platné a účinné vyslovení informovaného nesouhlasu. Z tohoto důvodu se v případě informovaného souhlasu a nesouhlasu jedná o velmi úzce související otázky. Druhá kapitola je věnována informovanému nesouhlasu, vymezení formy informovaného nesouhlasu a představením případů, kdy pacient nemůže informovaný nesouhlas platně udělit. Ve třetí kapitole se zabývám dříve vyslovenými přáními, a to jak jejich významem na ústavněprávní úrovni, tak jejich formálními a obsahovými náležitostmi. V rámci této kapitoly je zhodnocena rovněž otázka ukončení či nezahájení marné léčby. Třetí kapitola obsahuje rovněž rozbor několika zásadních rozhodnutí Evropského soudu pro lidská týkající se možnosti členských států umožnit usmrcení pacienta na jeho žádost. Čtvrtá a současně poslední kapitola se zabývá definicí pojmu eutanázie a rozlišení druhů eutanázie, a to zejména rozlišení na aktivní a pasivní eutanázii. Rovněž je ve čtvrté kapitole zahrnuta komparace právní úpravy eutanázie ve vybraných evropských zemích.